

Studije roda OAS - politikološki smer 2018/2019

Struktura ocene:

40 bodova - usmeni ispit

40 bodova - kolokvijum

20 bodova - kratki eseji, prisustvo, aktivnost na vežbama

Predavanja (dijahronijski pristup) pružaju istorijski pregled relevantnih tekstova za razumevanje (promene) odnosa prema rodu i rodnoj razlici

Vežbe (sinhronijski prostup) tematski obrađujemo različite teme koje su povezane sa pitanjem roda, a relevantne su za disciplinarnu orientaciju studija

Predispitne obaveze:

VEŽBE

Struktura bodova:

3 eseja, svaki maksimum nosi 5 bodova (minimum je 3 eseja urađena), ostali bodovi se raspoređuju za aktivnost na vežbama i predavanjima (Ukupno maksimum 20)

6. mart - Uvodni čas

Plan rada i obaveza, bodovanje

20. mart - Razum i osećajnost: feministička kritika zapadne misli

Platon: *Država* (knj. V, Beograd: BIGZ, 2002, str. 136 do 172, 358 do 362) i *Zakoni* (izbor, Beograd: BIGZ, 1990, str. 152 do 163, 192 do 206, 214 do 215, 228 do 230, 264 do 272, 366 do 367, 374 do 375)

3. april - Prava građana i prava građanki

“Francuska deklaracija o pravima čoveka i građanina” (str. 1 do 2)
Olimp de Guž: “Povelja o pravima žene i građanke” i “Predlog bračnog ugovora između muškarca i žene” (*Reč* 78/24, 2009, str. 147 do 159)

17. april - Društveni (polni) ugovor

Karol Pejtmen: *Polni ugovor* (odломci “Sklapanje ugovora”, “Patrijarhalne pometnje”, Beograd: Feministička 94, str. 11 do 46)
Kerol Pejtmen: “‘Bog je čoveku dao pomagača’: Hobs, patrijarhat i bračno pravo” (*Ženske studije* 1, 1995)

8. maj - Kritika kapitalizma: socijalistički feminism

Ćincija Aruca: “Funkcionalizam, determinizam, redukcionizam: feminističko shvatanje društvene reprodukcije i njegova kritika”
Džoana Brener i Nensi Holmstrom: “Savremene socijalističko-feminističke strategije” (U *Feminizam: teorija i praksa*, Beograd: Centar za studije emacipacije, 2017, str. 7 do 73)

22. maj - Kritika kapitalizma: anarchistički feminism

Ema Goldman: *Anarhizam i drugi ogledi* (Beograd: Autonomni ženski centar, poglavlja: "Anarhizam: za šta se on zapravo zalaže", "Ljubav i brak", "Žensko pravo glasa", "Tragedija ženske emancipacije", str. 8 do 29)

KOLOKVIJUM

Test (redovni i popravni u maju 2019; maksimum 40 bodova)

ISPIT

Usmeni ispit na osnovu obavezne literature (maksimum 40 bodova)

Obavezna literatura:

1. Platon, *Država* (knj. V, Beograd: BIGZ, 2002, str. 136 do 172, 358 do 362)
2. Platon, *Zakoni* (izbor, Beograd: BIGZ, 1990, str. 152 do 163, 192 do 206, 214 do 215, 228 do 230, 264 do 272, 366 do 367, 374 do 375)
3. "Francuska deklaracija o pravima čoveka i građanina" (str. 1 do 2)
4. Olimp de Guž, "Povelja o pravima žene i građanke" i "Predlog bračnog ugovora između muškarca i žene" (Reč 78/24, 2009, str. 147 do 159)
5. Žan Žak Ruso: *Emil. Sofija ili žena* (Valjevo: Estetika, 1990, str. 419 do 421, 426 do 436, 459 do 461, 468 do 475, 484 do 490)
6. Meri Vulstonkraft, *Obrana prava žene* (Beograd: Filip Višnjić, 1994, poglavlja: 1, 4, 5; str. 37 do 44, 81 do 108, 109 do 125)
7. Herijet Tejlor Mil i Džon Stjuart Mil, *Rasprave o jednakosti polova* (Beograd: Filip Višnjić, 1995, izbor, "Žensko pravo glasa" i deo iz "Potčinjenosti žena", str. 37 do 60, 61 do 101)
8. Karol Pejtmen, *Polni ugovor* (Beograd: Feministička 94, poglavlja: "Sklapanje ugovora" i "Patrijarhalne pometnje", str. 11 do 46)
9. Kerol Pejtmen, "'Bog je čoveku dao pomagača': Hobs, patrijarhat i bračno pravo" (*Ženske studije* 1, 1995)
10. Ema Goldman, *Anarhizam i drugi ogledi* (Beograd: Autonomni ženski centar, poglavlja: "Anarhizam: za šta se on zapravo zalaže", "Ljubav i brak", "Žensko pravo glasa", "Tragedija ženske emancipacije", str. 8 do 29)
11. Beti Fridan, "Problem koji nema ime" (*Genero: časopis za feminističku teoriju i studije kulture* 14, 2010, str. 215 do 233)
12. bel huks, "Crnkinje: oblikovanje feminističke teorije" (U *Feministička teorija: od margine ka centru*, Beograd: Feministička 94, 2006, str. 6 do 16)
13. Kejt Milet, "Teorija politike polova" (*Marksizam u svetu* 8-9, 1981, str. 168 do 184)
14. Suzan Faludi, "Za sve je kriv feminism" (*Genero: časopis za feminističku teoriju i studije kulture* 13, 2009, str. 219 do 236)
15. Cincija Aruca, "Funkcionalizam, determinizam, redukcionizam: feminističko shvatanje društvene reprodukcije i njegova kritika" (U *Feminizam: teorija i praksa*, Beograd: Centar za studije emacipacije, 2017, str. 7 do 35)
16. Džoana Brener i Nensi Holmstrom, "Savremene socijalističko-feminističke strategije" (U *Feminizam: teorija i praksa*, Beograd: Centar za studije emacipacije, 2017, str. 39 do 73)
17. Silvija Federiči, "Nadnice protiv kućnog rada" (rod i klasa) (*Gerusija*, 2015, str. 1 do 9)
18. CEDAW, Opšta preporuka br. 19 "Nasilje prema ženama", Opšta preporuka br. 35 "Rodno zasnovano nasilje" (str. 1 do 40)
19. Konvencija Saveta Evrope o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici (str. 1 do 29)

20. Ksenija Atanasijević, *Etika feminizma* (Beograd, Helsinški odbor za ljudska prava, 2008, odlomci: "Etička podloga feminizma"; "Nekoliko feminističkih razmatranja"; "Razmatranja o feminizmu"; "O emancipaciji žena kod Platona", str. 22 do 31, 82 do 85)
21. Ivana Milojević i Slobodanka Markov, ur. *Uvod u rodne teorije* (Novi Sad: Mediterran Publishing, 2011, odlomci: "Tri talasa feminizma, istorijski i društveni kontekst"; "Klasični liberalni feminism"; "Liberalni feminism u 20. veku"; "Radikalni feminism"; "Marksistički i socijalistički feminism"; "Rod i politika"; "Rod i nasilje"; "Rod i invalidnost"; "Rod i mediji", str. 27 do 37, 85 do 94, 127 do 137, 139 do 152, 153 do 172, 281 do 294, 337 do 346, 383 do 396, 447 do 459)
22. Neda Božinović, *Žensko pitanje u Srbiji u 19. i 20. veku* (Beograd: Feministička 94 i Žene u Crnom, 1996, izbor: str. 51 do 84, 100 do 170)
23. Vil Kimlika, *Savremena politička filozofija* (Beograd: Nova srpska politička misao, 2009, poglavlje 9: "Feminizam", str. 413 do 468)

Izborna literatura:

Daša Duhaček, *Studije roda: od Deklaracije o pravima žene i građanke do Drugog pola* (Beograd: Fakultet političkih nauka, 2014)

Katrine Holst, *Šta je feminism?* (Loznica: Karpos, 2013)